

Asia: VN/17593/2024

Lausuntopyyntö: luonnos hallituksen esitykseksi tekoälyasetuksen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne koskien keskeisiä ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien vaikutusten arviointia

Komission vaikutustenarvioinnin perusteella asetuksella vahvistetaan oikeusvarmuutta, ihmisten luottamusta tekoälyyn, tekoälyjärjestelmien rajat ylittävää liikkumista sekä ehkäistään sitä, että jäsenvaltiot ryhtyisivät yksipuolisiin toimiin, jotka johtaisivat sisämarkkinoiden pirstaloitumiseen.

Viranomaisilta saadut arviot ovat kuitenkin olleet alustavia ja niihin on liittynyt merkittäviä epävarmuuksia muun muassa asetuksen toimeenpanon aikaisesta vaiheesta johtuen. Epävarmuutta liittyy esimerkiksi olennaisesti siihen, kuinka paljon asetuksen soveltamisalaan kuuluvilla eri aloilla voidaan tulevaisuudessa ennakoida tekoälyjärjestelmiä kehitettävän tai käytettävän.

AMKE peräänkuuluttaakin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle toteutettavaa tarkempaa vaikutusarviointia. Ammatillisen koulutuksen järjestäjien on pystyttävä rakentamaan toimintaansa luotettavien arviointien pohjalle mm. henkilöstöltä vaadittavaan tekoälyosaamiseen liittyen.

Lausuntonne koskien säännöskohtaisia perusteluita

-

Lausuntonne koskien pykälää

-

Muut kommentit HE -luonnoksesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Opetushallitus työstävät parhaillaan tekoälyn tukimateriaalia mm. koulutuksen järjestäjien käyttöön. AMKE totesi ensimmäisen vaiheen lausunnossaan, että elokuussa 2024 voimaan astuneen asetuksen vaatimukset ja velvoitteet ovat kannatettavia, mutta ammatillisen koulutuksen järjestäjät tarvitsevat tietoa ja ohjeistusta asetuksen käytännön soveltamisessa. Tilanne on ennallaan nyt hallituksen valmistellessa asetuksen toimeenpanoon liittyvää lainsäädäntöä.

Tukimateriaalin suosituksista tekoälyn ja oppimisanalytiikan käyttöä koskeva suositus linjaa hyvin ammatillisen koulutuksen järjestäjän roolia tekoälyn hyödyntämisessä. AMKE painottaa, että pedagoginen näkökulma on huomioitava myös asetukseen liittyvän lainsäädännön toimeenpanossa. On olennaista määritellä, mitä koulutuksen järjestäjän odotetaan käsittelevän opetuksessa tekoölyyn liittyen ja miten tekoäly on huomioitava ammatilliseen koulutuksen näyttötilanteissa.

Jos organisaationne toimii tiedonhallintalain (906/2019) tarkoittamana tiedonhallintayksikkönä, mitkä ovat näkemyksenne hallituksen esityksen luonnoksen 4.2.6. kappaleeseen ”Tiedonhallinnan muutosvaikutukset” organisaationne koskevan tiedonhallinnan osalta?

-

Toimiiko organisaationne tai edustamanne yritys tekoölyasetuksen tarkoittamana toimijana, ja jos toimii, millä tavoin katsotte, että asetus ja ehdotettavat lait vaikuttavat organisaatioonne tai yritykseenne?

-

Pahlman Peter
Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry